

DZIENNIK WARSZAWSKI

Przenumerata miejscowa:
bez odnoszenia:
Na rok . . . . . 9 rsr.
" 6 miesi. . . . . 4 50 k.
" 3 miesi. . . . . 2 25 k.
" 1 miesi. . . . . 75 k.
Za odnoszenie dopłaca się
5 kop. miesięcznie.

Przenumerata zamiejscowa
z odсылką pocztą:
Na rok . . . . . 12 rsr.
" 6 miesi. . . . . 6 " "
" 3 miesi. . . . . 3 " "
" 1 miesi. . . . . 1 " "

Przenumerata przyjmuje się: w Warszawie, w głównym kantorze Redakcji przy ulicy Miodowej Nr. 487 i w innych jej kantorach miejskich: — w St. Petersburgu, w księgarni A. T. Bazunowa na Newskim Prospekie w domu Olchinowej; w Moskwie, w księgarni J. S. Solowiewa.

ROK JEDENASTY.

Za ogłoszenia pobiera się: za jeden raz sześć kopiejek od wiersza druku lub jego miejsca, za dwa razy, dziewięć kopiejek, za trzy razy, dwanaście kopiejek i t. d. — Oddzielne numera sprzedają się po 5 kopiejek.

WYCHODZI CODZIENNIE. PRÓCZ DNI NIEDZIELNYCH I ŚWIĄTECZNYCH.

Kalendarz prawosławny.

We czwartek, 7 (19) lutego, — św. Parfena i Łuki.
W piątek, 8 (20) lutego, — św. Feodora str. w. mucz.
W sobotę, 9 (21) lutego, — św. Nikifora i Mar. mucz.

Słońce wst. o godz. 7 min. 12; zach. o godz. 5 min. 17.

Spostrzeżenia meteorologiczne dostarczane przez obserwatorium warszawskie. Dnia 5 (17) Lutego 1874 roku.

	Opadnienie powietrza spr. wadzone do 0°	Temper. powietrza podług Celsjusza.	Wilgot. %	Kierunek wiatru.
g. 7	748.3	- 0.7	82	pol.-wschodni.
1	747.1	+ 2.9	74	pol.-wschodni.
9	744.9	+ 2.2	81	pol.-wschodni.

Kalendarz rzymsko-katolicki.

We czwartek, 7 (19) lutego, — św. Konrada wysn.
W piątek, 8 (20) lutego, — św. Eucharjusa.
W sobotę, 9 (21) lutego, — św. Eleonoy panny.

Wysokość wody na Wiśle stóp 4 cali 8.

DZIAŁ URZĘDOWY.

* Zostający przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, radca stanu *Oznobiszyn*, ofiarował na rzecz poszkodowanych w skutku nieurodzaju mieszkańców gubernji Samarskiej *tyśiąc pudów żyta*.

W skutku najpoddanniejszego o tem przedstawienia przez Ministra Spraw Wewnętrznych, Najjaśniejszy Pan, 1 lutego r. b., Najwyższej rozkazał raczył przyjąć pomienioną ofiarę i podziękować ofiarodawcy.

* Najjaśniejszy Pan, w skutku przedstawienia Ministra Finansów do Komitetu Ministrów i według uchwały tego ostatniego, 28 grudnia 1873 roku, Najwyższej rozkazał raczył: 1) oznaczone według Najwyższej zatwierdzonej 2 stycznia 1870 roku Ustawy Stowarzyszenia urządzania i utrzymywania łaźni i publicznych pralni udziałów Stowarzyszenia po pięćset rubli każdy, zastąpić przez *cztery tyśiące* udziałów po sto rub. każdy; 2) na właściwych kuponach nowych udziałów sto rublowych, wydawanych w zamian tych dawnych udziałów, które były otrzymane przez byłego właściciela należących do Stowarzyszenia zakładów, kapitana inżynierji wojskowej *Zdanowicza*, według oddzielnej umowy, z Stowarzyszeniem, zrobić napis, że według tej umowy od pomienionych udziałów dywidenda za czas do 1874 roku włącznie przypada do wypłaty w takim tylko razie, jeżeli po wypłacie dywidendy w wysokości osmiu procent od nominalnego kapitału pozostałych udziałów Stowarzyszenia, pozostanie jakikolwiek remanet.

* Najjaśniejszy Pan w nagrodę wzorowo-gorliwej i pilnej służby, 30 stycznia r. b., Najmilszemu raczył udzielić orderu: 1. w. Anny 2-ej klasy z koroną Cesarską: pułkownikom: dowódcy Nowogorodzkiej artylerji fortecznej *Tanowszczyńskiego*; dowódcy 3-ej baterji 6-ej brygady artylerji *Samsonowoi*; dowódcy 2-ej baterji 7-ej brygady artylerji podpułkownikowi *Procence*; tenże order tejże klasy bez korony: pułkownikom: dowódcy 2-ej brygady artylerji grenadierów *Borettemu*; dowódcy 4-ej baterji 8-ej brygady artylerji *Kobylinskiemu*; podpułkownikom: dowódcy laboratorjum artylerji Warszawskiego okręgu wojskowego *Pietrowowi*; dowódcy 1-ej kompanji Warszawskiej artylerji fortecznej *Muchanowowi*; dowódcy 6-ej baterji 5-ej brygady artylerji *Boryslawskiemu* i dowódcy 10-ej brygady artylerji *Michniewiczowi* i kapitanowi 6-ej brygady artylerji *Krzczkowskiemu*; tenże order 3-ej klasy: zostającym w okręgowym zarządzie artylerji Warszawskiego okręgu wojskowego, kapitanowi *Palicynowi*; sztabs-kapitanom brygad artylerji: 2-ej grenadierów *Pieczowi*, 6-ej *Stojanowskiemu*, 10-ej *Glebowowi* i 3-ej konnej *Swoobodowi*; Warszawskiej artylerji fortecznej *Ciklinskiemu* i arsenalu artylerji Warszawskiego okręgu wojskowego *Szadurskiemu*; św. Stanisława 2-ej klasy z koroną Cesarską podpułkownikom: dowódcy arsenalu artylerji Warszawskiego okręgu wojskowego *Jużwikiewiczowi*; dowódcy 1-ej kompanji Iwangrodzkiej artylerji fortecznej *Lysienko* i Brzesko-Litewskiej artylerji miejscowej *Remiszewskiemu*; kapitanowi 7-ej brygady artylerji *Klonowskiemu*; tenże order tegoż stopnia bez korony: podpułkownikom: dowódcem 3-ej baterji 4-ej brygady artylerji *Malinowskiemu* i 3-ej baterji 10-ej brygady artylerji *Szidlowowi*; dowódcy 1 kompanji Brzesko-Litewskiej artylerji fortecznej *Szafonowowi*; kapitanom brygad artylerji: 4-ej *Ustinowowi*, 8-ej *Nikolskiemu* i *Kuzmickiemu* i 2-ej grenadierów *Girgasowowi*; parkowych: 2-ej *Brzezowskiemu* i 3-ej *Czistakowowi*; Nowogorodzkiej artylerji fortecznej *Zwiagninowi*; laboratorjum artylerji Warszawskiego okręgu wojskowego *Misiewiczowi* i Warszawskiej artylerji fortecznej *Jekimowowi*; tenże order 3-ej klasy: sztabs-kapitanom: brygad artylerji: 6-ej *Psiolowowi*, 8-ej *Jakobiemu*, 10-ej *Ghuszanowskiemu*, 3-ej grenadierów *Paulowowi*, *Rudniewowi* i *Surinowowi*; 3-ej parkowej *Szczelkanowowi*; artylerji fortecznej: Nowogorodzkiej *Sorokinowi*, Brzesko-Litewskiej *Mincheimerowowi* i Warszawskiej *Schiffowowi*; porucznikom: brygad artylerji: 6-ej *Legatowowi*, 8-ej *Kanatowowi*, 10-ej *Kosiskiemu*, 3-ej konnej *Lwinowowi*, 2-ej grenadierów: *Achszarumowowi* i *Wasiljewowi*; laboratorjum artylerji Warszawskiego okręgu wojskowego *Matwiejewowi*; Iwangrodzkiej artylerji fortecznej *Andrejewowi*.

* Przez Najwyższy ukaz wydany do kapituły orderów, Najmilszemu mianowany został, 22 września 1873 r., zostający w wydziale Ministerstwa Spraw Zagranicznych, radca kolejalny *Zajczkowski* — kawalerem orderu św. równego apostoła księcia Włodzimierza 4-ej klasy za trzydziesto-letnią nieskazitelną służbę na posadach klasowych.

* Przez Najwyższe rozkazy w wydziale Wojny, w St. Petersburgu: 31) stycznia r. b., przetranslokowany został, kapitan 29 Czernińskiego pułku piechoty imienia generała feldmarszałka hrabięgo *Dybicza-Zabulkańskiego Miernow* — do Iwangrodzkiej cywilnej rotj aresztanckiej na jej dowódcę; uwolniony został ze służby, z powodu słabostki zdrowia, dowódca Iwangrodzkiej cywilnej rotj aresztanckiej, sztabs-kapitan *Własienkow*, w stopniu kapitana, z mundurem i emeryturą w stosunku dwóch trzeciej płacy.

2) 1 lutego r. b. otrzymał urlop, zaliczony do kawalerji gwardji i wojsk zapasowych pułkownik *Kucyński*, do Rosji i za granicę, na jedenaście miesięcy; uwolnieni z o-

stali ze służby, z powodu słabostki zdrowia: podpułkownik 6 Głuchowskiego pułku dragonów imienia Jej Cesarskiej Wysokości Wielkiej Księżny Aleksandry Józefownej *Korsak*, z mundurem i całkowitą emeryturą; sztabs-kapitan 13 Białozierskiego pułku piechoty imienia Jego Królewskiej Wysokości Wielkiego Księcia Heskiego *Beck* w stopniu kapitana z mundurem i emeryturą w stosunku jednej trzeciej części płacy.

* Przez rozkaz w wydziale Ministerstwa Spraw Zagranicznych, 1 lutego r. b., mianowany został, towarzysz VIII klasy Departamentu Stosunków Wewnętrznych, asesor kolejalny *Wiemiawski* — urzędnikiem do szczególnych poruczeń VII klasy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych do korespondencji zagranicznej przy generał-gubernatorze warszawskim.

Okólnik Ministra Finansów do Izby Skarbowych, Rządów Obwodowych i Zarządzających Dochodami Akcyznymi.

O zastosowaniu punktu 8 art. 1 prawa z 9 czerwca 1873 r. o opłacie przy powiększaniu płacy i przy wstąpieniu do służby.

(30 stycznia 1874 r., Nr. 1,181).

Przy stosowaniu Najwyższej zatwierdzonej 9 (21) czerwca 1873 roku uchwały Rady Państwa o zamianie opłat przy podwyższeniu rang na opłaty przy powiększeniu płacy osób będących w służbie rządowej, podjęta została kwestja: czy podlegają ustanowieniu przez to prawo strącaniu osoby, czasowo sprawujące jakikolwiek urząd i potem zatwierdzone na takowym i w jakim roz-

miarze powinno być dokonane strącanie.

Po zestawieniu pomienionej kwestji z Najwyższej zatwierdzonej, 9 (21) czerwca 1873 roku, uchwałą Rady Państwa, kwestja ta, po porozumieniu się mojem z Kontrolerem Państwa, rozstrzygnięta została w następujący sposób: na zasadzie punktu 8 art. 1 pomienionego prawa, osoby *czasowo* sprawujące urzędy z pobieraniem przywiązanej do nich płacy, nie podlegają strącaniu. Przepis ten wynika z ducha pomienionego prawa, mającego na celu poddać pod strącanie tylko *stałe* powiększenie płacy, połączone z otrzymaniem pewnej posady etatowej; tymczasem przy czasowym sprawowaniu jakiegokolwiek urzędu, urzędnik nie otrzymuje praw tego urzędu, lecz korzysta z praw stałego swego urzędu, albo tylko z praw służby rządowej, w obec czego stałe podwyższenie płacy połączone z urzędem, urzędnik otrzymuje dopiero wtedy, kiedy będzie ostatecznie zatwierdzony na urzędzie, który sprawował czasowo, a z tego powodu od tego też czasu powinien opłacić wskazaną w punkcie 1 art. 1 opłatę. Co się zaś tyczy urzędników wyznaczonych do sprawowania urzędu według przepisów art. 358 t. III Ust. o s. rząd., takowi, jak i zatwierdzeni na urzędach urzędnicy, korzystają ze wszystkich praw służby tego urzędu, który sprawują, a dla tego podlegają przy podwyższeniu płacy przywiązanej do nowo otrzymanego urzędu opłacie od powiększonych plac według tych samych zasad, co i urzędnicy zatwierdzeni na urzędzie.

(O powyższym zawiadomiam Izby Skarbowe, Rządy Obwodowe i zarządzających dochodami akcyznymi dla zastosowania się.

Wykaz 10 sekcji szosy XI Okręgu Dróg Komunikacji.

(Najwyższej zatwierdzonej 27 grudnia 1873 r.)

(Dokończenie *).

Nazwa rewirów.	Do składu ich wchodzi.		Razem wiorst.				Nazwa gubernij.
	Nr. grup.	Szose	Od wiorsty do wiorsty.	Na szose.	W grupie.	W rewirze.	
VI Lubelski.	XIX	Gołubska	1—11	10,934	19,319	Lubelska.	
		Iwangorodzka	96—105	8,895			
	XX	Lubelska	99—152	53,190	68,716		
		Lubelsko-Radomska.	122—138	15,595			
	XXI	Lubelska	153—174	22,000			
	Zamostska	175—272	96,666	96,666			
XXIII	Uściługaska.	175—245	70,888		70,888		
Razem w VI Lubelskim rewirze							277,488
VII Siedlecki.	XXXIV	Brzeska.	55,13—120	64,710	64,710	Siedlecka.	
	XXXV	Brzeska.	121—180	59,994			59,994
	XXXVI	Lubelska	44—98,880	54,880	54,880		
Razem w VII Siedleckim rewirze							179,584
VIII Łomżyński.	XIV	Kowieńska.	28—99	72,000	72,000	Łomżyńska.	
	XV	Kowieńska.	100—170	71,000			71,000
	XVIII	Kowieńska.	171—222	51,800	51,800		
Razem w VIII Łomżyńskim rewirze							194,800
IX Białostocki.	XVI	Białostocka	36—95	59,215	59,215	Łomżyńska.	
	XVI	Białostocka	1—17	16,584			16,684
	XXVI	Białostocka	18—27	9,778	11,692		
		Gałąź tej szosy prowadząca do twierdzy Nowogorodzkiej	26—27	1,914			
	Białostocka	96—176	81,731	81,731			
Razem w IX Białostockim rewirze							169,222
X Suwalski.	XXXI	Kowieńska.	223—294	72,000	72,000	Suwalska.	
	XXXII	Kowieńska.	295—324	30,000			39,746
	XXXIII	Kowieńska.	325—376	51,858	69,746		
Razem w X Suwalskim rewirze							193,604
Razem w XI Okręgu Dróg Komunikacji							2,162,195

1) Patrz Nr. 28 *Dzien. Warsz.*

* Przez rozkaz w wydziale Ministerstwa Dróg Komunikacji, 26 stycznia r. b., mianowani zostali w XI okręgu naczelnikami rewirów szosowych: I-go Warszawskiego — zostający w rozporządzeniu Zarządu XI okręgu, inżynier radca kolejalny *Lisowski*; II-go Łowickiego — radca kolejalny *Chmielenski*; III-go Kaliszskiego — niemający rangi *Przesmycki*; IV-go Radomskiego — niemający rangi *Janczewski*; V-go Kieleckiego — radca kolejalny *Wysocki*; VI-go Lubelskiego — niemający rangi *Witkowski*; VII-go Siedleckiego — inżynier radca kolejalny *Kulakowski*; VIII-go Łomżyńskiego — inżynier radca kolejalny *Kunicki*; IX-go Białostockiego — radca dworu *Heniz* — pełniącym obowiązki; X-go Suwalskiego — niemający rangi *Ladochowski* — pełniącym obowiązki.

* Przez postanowienie Siedleckiej Izby Skarbowej, z 31 stycznia r. b., pełniący obowiązki buchaltera wydziału kas tej Izby, sekretarz kolejalny *Adolf Kopeć* — uwolniony został ze służby na własne żądanie.

* Bank Polski podaje do publicznej wiadomości, iż w dniu 16 (28) lutego r. b., zaczynając od godziny 10-ej z rana, odbędzie się w Banku Polskim w obecności delegowanych od Władz Rządowych, jako też i Radców handlowych publiczne posiedzenie, w celu włożenia do kół numerów listów likwidacyjnych mających się losować w dniu 18 lutego (2 marca) r. b. 915.

Wykaz biegu naturalnej ospy w Cesarstwie, według urzędowych doniesień, nadesłanych do Departamentu Lekarskiego od 20 do 27 stycznia 1874 roku.

	Zachorowało.	Wyzdrowiało.	Umarło.	Pozostało.
W gubernji Suwalskiej:				
W Suwalskim do 22 grudnia	9	—	2	7
Augustowskim pozostało 4; do 22 grudnia	—	1	1	2
Kalwaryjskim pozostało 12; do 22 grudnia	21	12	7	14
(Gen. Urzęd.).				

DZIAŁ WEWNĘTRZNY.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

* Od inspektora wyższej szkoły rzemieślniczej łódzkiej otrzymano wiadomość urzędową o otwarciu przy tej szkole, za zezwoleniem kuratora okręgu naukowego warszawskiego, *klasy niedzielnio-rysunkowej*; mającej na celu dostarczenie miejscowej ludności rzemieślniczej i fabrycznej miasta Łodzi możliwości nabycia w rękuniku i malarstwie wiadomości, niezbędnych dla pomysłniejszego rozwoju działalności rzemieślniczej i przemysłowej.

* W ciągu 1872 roku, w gubernji Płockiej było wytoczone przed komisarzami do spraw włościańskich 158 sporów o używalność służebności; z nich komisarzy wydał decyzje co do 124 sporów. Z liczby tych decyzji, strony zaapelowały co do 12; wprowadzono w wykonanie 105; pozostało u komisarzy, z powodu nieupłynięcia terminu do apelacji i innych przyczyn, 7 spraw. Gubernialny komplet do spraw włościańskich wydał w tymże roku decyzji na apelacje od decyzji komisarzy 21. Na 1-go zaś stycznia 1873 roku pozostało 34 podać jeszcze nie zatwierdzonych przez komisarzy.

* Działalność sądów gminnych w gubernji łomżyńskiej w 1872 r. przedstawia rezultaty następujące: w ciągu roku rozstrzygnięto wszystkich spraw 10,037; w tej liczbie sądowno-policyjnych 5,371, cywilnych 4,219, spadkowych i działów majątkowych 383, i spraw opieki dotyczących 64. Z ogólnej liczby spraw rozstrzygniętych z końcem roku, wprowadzono w wykonanie ogółem 7,415 wyroków; w tej liczbie co do spraw sądowno-policyjnych 4,178, cywilnych 2,952, spadkowych 234, co do opieki 51. Układów polubowych do ksiąg decyzji sądów gminnych, w ciągu roku, wpisano 493.

Roztrząsanie spraw w sądach gminnych odbywa się w języku polskim, wydano zaś decyzje sądów zapisywane są do ksiąg w języku ruskim. Działalność sądów gminnych, przy wyrokowaniu w sprawach sądowno-policyjnych, była w ogóle nader mało walną, lecz z drugiej strony, instytucja ta okazuje się niedostatecznie kompetentną co do sądownictwa cywilnego, szczególnie zaś przy roztrząsaniu spraw spadkowych i działów majątkowych; dla czego na ten przedmiot, podług wszelkiego prawdopodobieństwa, w niedługim czasie, ułożone i wydane zostaną szczegółowe przepisy i instrukcje, których niezbędność uznawana była już poprzednio, jak o tem wspomniano w artykule 55 nadzwyczajnego dziennika i w artykule 2,471 dziennika ogólnego postanowien byłego komitetu urządzającego.

Procedura kasacyjna, w oddzielnej władzy gubern...

* P. Glinojcki, znany poszukiwacz torfu, pisze do...

Otóż dzisiaj kwestja torfowa przechodzi z fazy do...

Kiedy ja sam osobiście w stu kilkudziesięciu miej...

Kilka pierwszorzędných zakładów przemysłowych...

Niechże mi wolno przytem będzie zwrócić uwagę...

Właściciele zaś torfowisk, najczęściej mający trudność...

* Pan Wincenty Prądziński w Kobierzysku pod...

* Ceny targowe bydła, zboża i innych artykułów ży...

* Dnia 6 (18) listopada, na folwarku Węzówce, w...

* Dnia 13 (25) listopada, około wsi Pomarzan, w...

* Dnia 21 listopada (3 grudnia), we wsi Kepinie, w...

* Dnia 21 listopada (3 grudnia), niedaleko wsi Ko...

* Dnia 11 (23) grudnia, we wsi Woli Grzymalińej, w...

WIADOMOŚCI MIKROSKOPE.

* Nekrolog. W niedzielę, 3 (15) lutego, odbył się...

się z bronią nabitą. Wypadek ten miał miejsce wśród...

Niezrównane przymioty jego dobrego, szczerzego, o...

Nie dziw przeto, że płakano rzewnie nad grobem...

Z INNYCH GUBERNJI.

* Z Moskwy. (Korespondencja Ruskiego Mira). Bal...

* Uzupełniamy powyższe wiadomości następującymi...

Marszałek gubernjalny szlachty z małżonką, księżę...

Sala, oszałetona już wspaniałe poprzednio, zajaśniała...

Najjaśniejszy Pan był w mundurze huzarskim pulk...

skiego huzarów. Wielkie Księżne i księżne miały na...

W drugim polonezie, Najjaśniejszy Pan prowadził...

Najwyższe osoby brały udział w dwóch kontredan...

* Dnia 27 stycznia (8 lutego), Najjaśniejszy Pan,...

* Moskiewska Gazeta Niemiecka donosi, że dnia 24...

* Dnia 25 stycznia (6 lutego), stosownie do życze...

* Na ogólnem Zebraniu Towarzystwa pielęgnowa...

* W. J. Ziwołkini (nekrolog). Dnia 20 stycznia, w...

W końcu XVIII wieku, w gubernji Mohylewskiej, mieszkał...

W ostatnich latach swego pobytu w szkole, Ziwołkini...

Dnia 18 sierpnia 1824 roku, Ziwołkini po raz pierwszy...

W ostatnich dwóch latach zdrowie Ziwołkinego, zaczęła...

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

* Korespondent Norda pisze z Paryża pod dniami 13...

przez p. Sens, była daleko niższą liczebnie od tej jaką pozyskał p. Levert. Zdaje się, że niektórzy deputowani bonapartystowszy zdawali sobie doskonale sprawę z takiego, acz stosunkowego, upadku owego kandydata. Mówią, iż p. Gavini z tego powodu wyrzekł był oświadczenie nader charakterystyczne: „Zaden z dwóch owych kandydatów, odezwał się ten szanowny deputowany z Korsyki w pewnym kółku, nie przedstawiał istotnie politycznych opinii swoich wyborców; zaden z nich, nie był wyznawcą wiary dosyć demokratycznej. Jeden tylko człowiek byłby był zwycięzcą ich jednogłośnie, gdyby był chciał stanąć jako kandydat—tym człowiekiem jest Hieronim Napoleon. Założę się, że byłby otrzymał najmniej sto tysięcy głosów.” Takie jest pierwsze następstwo nieporozumień zaszłych w obozie bonapartystowskim. Kandydaci Rouhera nie są już podtrzymywani z dawniejszą gorliwością i widocznym jest, że przymierze bonapartystów oficjalnych z konserwatystami zaskończyło im wiele w oczach demokracji prowincjonalnej. W departamentach najbardziej oddanych sprawie napoleońskiej, są obecnie dwa stronnictwa bonapartystowskie, których wzajemna zawiść przynosi korzyść szczególnie republikanom, ponieważ stronnicy księcia Hieronima Napoleona mają więcej pokrewieństwa z niemi niż z frakcją utrzymującą hasło z Chislehurst. „Zeromisci” wyrzucają „ruhezystom”, iż ci sprzedali sprawę ludu za talerz soczewicy, jaki likwidacja listy cywilnej ma przynieść wdowie Napoleona III i cesarskiemu księciu. Powtarzają oni, że jeżeli ruherzyści głosują wraz z konserwatystami, to jedynie dla otrzymania trzech milionów żądanych przez cesarżowę i że taki targ przyniesie zakalę tym, którzy stawiają swoje interesa pieniężne wyżej nad zasadę odwołania się do ludu, zasadę której ruherzyści wyrzekli się zastosowując bezwzględnie. Jednakże słuszność nakazuje przypisać, że polityka której głównymi przedstawicielami w prasie francuskiej są dzienniki: l'Ordre i Pays, nie jest pozbawiona zręczności. Bez wątpienia jest ona mniej śmiała i nie tak prawdziwie napoleońska jak ta, której się trzymają bonapartysty demokracji, lecz przedstawia ona więcej szans bliższego powodzenia i jeżeli zadne wstrząśnienie z zewnątrz nie zachwieje francuskiego politycznego świata, to bonapartysty parlamentarni znajdują się, być może, w takim położeniu, w jakim jest dziś środek prawy — to jest że staną się jądrem i spójnią stronnictwa zachowawczego. Do tego celu zmierza p. Rouher i jego stronnicy—łącząc się oni z konserwatystami orleanistowskimi i legitymistowskimi ażeby ich zdusić—ośmielają ich do postępowania zgubną drogą na jaką weszli, popychają ich do podnoszenia upadłych instytucji cesarstwa, wykazują im sposoby któremi posługiwał się rząd cesarski dla okiełzania radykalizmu—z tą wszakże ukrytą myślą, że takich samych środków użyją z czasem przeciwko samym że legitymizm i orleanizm.—Dotychczas podobna taktyka powodziła się im dobrze. W gabinecie i togą dziś liczy na pp. Deseilligny, du Barrail i Magne, którego pozycja wzmochna się bardzo przez ostatnie wotowania nad środkami fiskalnymi, proponowanymi przez tego ministra. Nowe prawo o merach służy wybornie interesom bonapartystów, ponieważ przeważna część tych urzędników, mniej więcej jawnie należy do ich stronnictwa. Dla dopełnienia ruiny konserwatystów orleanistowskich i legitymistowskich, bonapartysty oczekują tylko na rozdzielenie, które zdaniem ich obajwi się niezawodnie w szeregach włączonych Izby, skoro tylko przyjdzie pod dyskusję nowe prawo wyborcze. Spodziewają się oni, iż ta dyskusja spowodzi przesilenie ministerjalne, które odda w ręce przyjaciół p. Rouhera teki wypadłe z rąk ministerstwa z dnia 19 listopada. Raz przystawczy na czele rządu, będzie już szło tylko o przygotowanie, pod zastłą siedmioletnią, zamachu stanu takiego samego, jaki wykonano 2 grudnia niedługo, co nie będzie nawet zbyt trudnym, gdy ministerstwo będzie miało czas do skompletowania i do zainstalowania na wyższych urzędach publicznych dawniejszego sztabu głównego administracji cesarstwa.

* Podług ostatnich doniesień urzędowych z Aczinu, przywódcy plemion krajowych, którzy początkowo objawili gotowość ukorzenia się przed orężem niderlandzkim, znów rozpoczęli kroki nieprzyjazne i zaczynają wskisnąć warownie wewnątrz kraju. Głównodowodzący korpusem ekspedycyjnym, generał van-Swieten, nie przywiązuje tje wielkiej wagi do tej okoliczności. Zawojowanie Kratonu zapewnił Holendrom ważne korzyści strategiczne, a prztem siły nieprzyjacielskie były zupełnie rozprężone. Obóz holendrów nie ulega już więcej napadom acyńczów. Generał van-Swieten pragnie, przed wznowieniem kroków nieprzyjacielskich, poczekać na dobrowolne oświadczenie ludności acyńskiej ukorzenia się rządowi niderlandzkiemu. Wiadomość o śmierci sultana potwierdziła się. Cholera zaczyna znacznie słabnąć.

Telegramy z gazet zagranicznych.

* Wersal, 14 lutego. Na dzisiejszym posiedzeniu zgromadzenia narodowego, przy dalszych obradach nad nowym prawem podatkowym, przyjęte zostały artykuły 6 i 7-y w przedmiocie opodatkowania czeków i przekazania napowrót poprawki do taryfy, właściwej komisji Zgromadzenie narodowe odroczyło się następnie do czwartku.

* Wiedeń, 14 lutego. Podług ogłoszonej przez dziennik Volksfreund depeszy z Rzymu pod datą dzisiejszą, papież zamierza zwołać w czerwcu konsystorz, na którym, jak powiadają, zamianowani być mają następujący biskupi, oraz arcybiskupi kardynałami: Manning, Dechamps, Nina, Gianelli, Limoni, Bertolini, Visselleschi i Pacca.

* Bruksella, 15 lutego. Otrzymała przez Indep. Belge depesza z St. Jean Luz pod datą dzisiejszą donosi, iż generał Loma pobił oddział karlistowski w sile 2,000 ludzi. Toloza zaopatrzona została na nowo w żywność.—Dywidua generała Primo de Rivero wysiadła na ląd w Clourneudiales.

* Florencja, 14 lutego. Generał Lamarmora ogłasza w Gazetta d'Italia oświadczenie, dotyczące zamieszczonego przez Nordd. A. Z. pod dniem 13 l. m. listu hrabiego Usedom. Podług oświadczenia tego, generał Lamarmora nie otrzymał wcale noty hr. Usedom późno wieczorem dnia 27 czerwca 1866 roku i nie wynurzał nigdy zamiaru, podług którego armja włoska nie miała rozpocząć pochodu w kierunku Wiednia. Był on przeciwnie zdania, iż należało wyruszyć w kierunku Wiednia.

* Londyn, 15 lutego. Podług doniesienia Observera, na odbyć się mającej jutro radzie gabinetowej, rozstrzygnięciem będzie prawdopodobnie, czy ministerstwo Gladstone usunie się przed, lub też po zebraniu się parlamentu. Observer uznaje ostatnią kombinację za prawdopodobną. Że p. Disraeli zajmie stanowisko p. Gladstone, nie ulega już najmniejszej wątpliwości. Gabinet jego złożonym będzie, jak następuje: Disraeli—prezes ministrów, lord Cairns—lord-kanclerz, książę Buckingham—prezes rady tajnej, książę Richmond—sekretarz stanu wydziału wojny, książę Northumberland—pierwszym lordem admiralicji, Ward-Hunt lub Hubbard—minister finansów, Gathorne Hardy—sekretarz stanu wydziału spraw wewnętrznych. Dotychczasowy prezes izby handlowej, Chichester Fortescue zamianowany zostanie jeszcze, przez ministerstwo Gladstone, członkiem izby wyższej.

* Skupczyna serbska zatwierdziła prawo, na zasadzie którego każdemu, ktokolwiekby zapragnął zająć się w Serbji jakimś przedsiębiorstwem przemysłowym, udziela się przywilej na lat 15-cie, a następnie daje się bezpłatnie na lat 30-ci grunt skarbowy; oprócz tego, może on bezpłatnie k rzystać z drzewa z lasów skarbowych, bez cla przywozić narzędzia, materiały, węgiel i t. p., oraz bez cla wywozić swe produkta. Jesliby jednak przemysłowiec cudzoziemski chciał nabyć majątek nieruchomy, to obowiązany jest stać się poddanym Serbji.

* U notariusza Potier-de-la Berteliera w Paryżu przygotowywany jest, w obecnym czasie, układ familijny o podziale spadku domu orleanńskiego. W sprawie tej interesowanych jest ośm stron: 1) obaj synowie księcia Orleanńskiego (hrabia Paryża i książę Chartres); 2) książę Nemours; 3) księżna Klementyna Sasko-Koburgska; 4) książę Joinville; 5) książę Aumale; 6) książę Montpensier; 7) troje dzieci królowej belgów (Leopold II, hrabia Flandrii i cesarżowa Karolina); 8) dzieci zmarłej księżnej Wirtemberskiej. Półurzędowe gazety paryżskie wynoszą szczerobliwość, skazaną w tej sprawie przez bezdziejnego i tak już bardzo bogatego księcia Aumale, na korzyść hrabiego Paryża, na którego przechodzi, między innymi, jako zupełna własność, majątność Eu.

* Rząd francuski ogłosił urzędowe dane o ludności Francji podczas spisu r. 1872. W roku 1866 było 38,192,064 mieszk.; w roku 1873,—36,102,921; zmniejszyła się więc ludność o 2,089,143 głowy. Jeżeli odjąć ludność Alzacji i Lotaryngji (1,592,258), to zmniejszenie to, stanowiąc w każdym razie smutne zjawisko, w przeciągu sześciu lat wyniesie 491,905 osób.

* Kongres stanów zjednoczonych zniżył płacę, pobieraną przez jego członków, z 7,500 dolarów, znów na 3,000, nie licząc kosztów podróży. Wyżwspomnionie podwyższenie płacy zatwierdzone było przez kongres poprzedni, 3-go marca roku zeszłego, bezpośrednio przed jego zamknięciem. (Golos)

* Paulina Lucca rozpoczęła w sądzie londyńskim proces z swym impresarjem w Ameryce, Mareczkiem, dyrektorem new-jorkskiej „Akademji muzyki”, który z swej strony podał do pomienionego sądu prośbę ośno wy następującej: „W maju 1872 roku, p. Lucca, baronowa Raden, zawarła kontrakt co do zaangażowania się, mocą którego, zobowiązywała się uczestniczyć w 100 przedstawieniach opery, to jest śpiewać trzy razy na tydzień; za każdy wieczór wymówiła sobie 200 funtów sterlingów, a oprócz tego, zabezpieczyła połowę dochodu ryczałtowego z każdego widowiska, powyżej 4,000 dolarów. Na pewność Mareczek powinien był wnieść do domu bankierskiego Seligmana w Londynie 3,000 funtów sterlingów na rzecz Lucci, iżby tje sumę, pod pewnymi warunkami, obróciła na swą korzyść. Po upływie pół roku, okazało się, że przedstawienia z spółdzielną p. Lucca nie dają spodziewanych dochodów, i dla tego, za jej zgodą, zawarty był, 23 grudnia 1872 roku, drugi kontrakt, podług którego zobowiązała się śpiewać za 100 funtów sterlingów zamiast 200, lecz za to pobierać połowę dochodu ryczałtowego, po odjęciu z takowego tylko 3,000 dolarów. Ostatnie z umówionych 100 przedstawień dane było 17 maja 1873 roku, poczem p. Lucca, powołując się na to, że Mareczek, ze swej strony, nie wykonał w sposób należyty kontraktu, zawiadomiła bankierów londyńskich, iż rości pretensje do wyżwspomnionych 3,000 funtów sterlingów i pragnie je odebrać. Rzeczywiście wydała na dom Seligmanów weksel na tę sumę, którego zaakceptowania jednakże bankierzy odmówili. Wtedy pani Lucca zapozwała ich, wymagając wypłaty 3,000 funtów sterlingów. Teraz Mareczek, którego pani Lucca w ostatnim swym procesie zupełnie pominęła, przedstawił sądowi londyńskiemu, aby przed ostatecznym rozstrzygnięciem sprawy o protestacjach Lucci,

zbadal jego własne pretensje do sumy pomienionej, i dla tego ze swej strony wytoczył proces Seligmanom. Po krótkich naradach pomiędzy adwokatami trzech stron, postanowiono, iż dom Seligmanów w ciągu tygodnia powinien wnieść 3,000 funtów sterlingów dla pokrycia w tej kwocie i wydatków sądowych. Jeżeli sąd zawyrokuje nie na korzyść Mareczka, to pieniądze zostaną wydane p. Lucca.”

* Używanie opium w niektórych miejscowościach Stanów Zjednoczonych zatrważające przybiera rozmiar, mianowicie w stanie Massachusetts, jak o tem przeszłoroczne raporta urzędów lekarskich donoszą. Właściciel składu materiałów aptecznych w Worcester oświadcza, że mnóstwo kobiet i dzieci opium u niego kupuje. Trucizna ta rozpowszechnia się mianowicie tam, gdzie związane Towarzystwa wstrzemięźliwości wyjednaly prawny zakaz sprzedawania wszelkich napojów z wyjątkiem wody i herbaty. Istny amerykańnik nie zna z natury umiarkowania, zasmakowawszy w wódce, winie lub piwie, spija się jak irlandczyk, a wtedy pochopnym jest do bójki, a nawet do noża. Liczne Towarzystwa wstrzemięźliwości starają się powstrzymać go od podobnych ekcesów. Ale za to teraz przymusowi członkowie Towarzystw, szukając innej ostrej podniety, żują np. korzenne goździki i tem rujnąja sobie zdrowie, a wreszcie coraz żwawiej biorą się do opium. (Wię.)

* W miasteczku Beri, w Lancashire, wybory do parlamentu angielskiego spowodowały 3-go lutego, wielkie niezgody. Zebrał się tam meeting, aby poprzeć kandydata liberalnego Philippe, lecz wtedy właśnie kiedy ten miał mówę, podłoga załamała się i zebrana publiczność spada na dolne piętro. Z 40 osób, które wydobyto z kupy gruzów, 8 wkrótce zmarło skutkiem ciężkich ran, a i pozostali, powiększej części, silnie ucierpieli. Sam kandydat i osoby otaczające go, doznali tylko strachu, gdyż w tem miejscu gdzie stali, podłoga nie zarwała się.

* W Dowlej, po skończeniu wyborów, banda irlandczyków, uzbrojonych w kije, obeszła z biciem w bębny oraz z szalonymi krzykami, wszystkie ulice miasta. Na placu targowym banda ta spotkała się z drugą, przyczem zaszła straszna bójka.

Władze miejscowe zmuszone zostały do zawezwania wojska. W Sheffield także zaszły zaburzenia. W Nottingham policja zmuszoną była rozproszyć burzycieli. W Stoleybridge kilka osób jest ranionych. Zaburzenia w tem mieście przybrałyby charakter nierównie gorszy, gdyby policja nie wnieśli się do tłumy i nie zaaresztowała główniejszych podlegaczy. W Wientental, w pobliżu Wolwerhampton, górnicy i slusarze musieli się uzbroić, aby odeprzeć napad tłumy niegodziwców, którzy skorzystali z wyborów dla zaburzeń ulicznych. Nawet w Windsorze zaszły zamieszki. Motłoch rozbił okna w domu pewnego urzędnika i nie zaprzestałby nadużyć, gdyby policja nie przedsięwzięła środków do bezwzględnego powściągnięcia zaburzeń.

* Gazety wiedeńskie podają następującą statystykę samobójstw w Wiedniu w r. 1873. W roku tym w terytorjum policji wiedeńskiej miało miejsce samobójstw 216 (w r. poprzednim 172), w tej liczbie 182 dokonanych przez mężczyzn i 34 przez kobiety. Najmłodszy samobójca miał lat 15, najstarszy 80. Co się tyczy sposobów odebrania sobie życia, to te były następujące: 77 osób powiesiło się, 52 zastrzeliło, 33 otrulo, 30 utopiło się, 10 zarzucało się, 10 rzuciło się ze znacznej wysokości w dół, 2 zakłuły się sztyletami i 2 rzuciły się pod koła powozów. Największa liczba samobójstw wypadła w maju i grudniu. W miesiącu styczniu było ich 12, lutym 8, marcu 16, kwietniu 21, maju 24, czerwcu i lipcu po 19, sierpniu 17, wrześniu 15, paźd. 21, listop. 18, grudniu 26.

Redaktor, Mikołaj Berg.

PRZEWODNIK WARSZAWSKI.

WYKAZ

Dochodu na drodze żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej

za miesiąc Styczeń 1874 rok.

Table with columns: Ilość osób, Towary, Pudy, D O C H O D Y (Od osób, Od towarów, Różne, Razem), Ruble srebrne i kopiejki. Rows for W m. Styczeniu 1874 r., 1873, and Zatem w r. 1874 więcej.

WYKAZ

Dochodu na drodze żelaznej Warszawsko-Bydgoskiej

za miesiąc Styczeń 1874 rok.

Table with columns: Ilość osób, Towary, Pudy, D O C H O D Y (Od osób, Od towarów, Różne, Razem), Ruble srebrne i kopiejki. Rows for W m. Styczeniu 1874 r., 1873, and Zatem w r. 1873 więcej.

Warszawa dnia 6 (18) lutego.

Widowiska.

WIELKI TEATR.—Dziś, we środę, opera w 4 aktach (akt 1-y w dwóch obrazach), Fausto (Faust), przez artystów włoskich; abonament N. 8 lit. B.—Początek o godzinie 7 i pół. — Jutro, we czwartek, tragedja Romeo i Julja. — Wczoraj, było osób 1085. TEATR ROZMAITOŚCI. — Dziś, we środę, komedia w 1 akcie, Akrobata; — 1-y raz, komedia w 1 akcie, Nadzieje; — krotoczwila w 1 akcie, O chlebie i wodzie. — Początek o godzinie 7 i pół. — Wczoraj, było osób 794. GABINET ZOOLOGICZNY (w gmachu uniwersytetu warszawskiego). — Otwarty w niedziele bezpłatnie. WYSTAWA TOWARZYSTWA ZACHĘTY SZTUK PIĘKNYCH. — Otwarta codziennie, od godziny 11-iej rano do godziny 5-iej po południu, w gmachu obok kościoła św. Anny. — Wejście od osoby w dniu powszednim kop. 15; — w niedziele zaś i święta kop. 5. TIVOLI. — Dziś i codziennie, Koncert słynnych śpiewaków z Wiednia panny Kossari i p. Lebourd, i pierwszy występ panny Rossini. — Początek o godzinie 7 i pół. — Wejście kop. 30.

* W dniu 5 (17) bież. mies. i roku, chorob w 8-miu cywilnych szpitalach: przybyło 37, wyzdrowiało 55, umarło 11, pozostało 1896 (mężczyzn 889, kobiet 1007), z nich w szpitalu starozakonnym: mężczyzn 189, kobiet 186.

Przyjechał: —Tajny radca Renard, z St. Petersburga. Wyjechał: —Generał-major Kwitnicki, do Suwałk.

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ

dnia 6 (18) Lutego 1874 roku.

Table with columns: W e k s e l o., Żądano i Płacono. Rows for Berlin, Gdańsk, Hamburg, Londyn, Paryż, Wiedeń, Petersburg, Moskwa.

Table with columns: Akcje i Obligacje Kolei Żelaznych. Rows for Akcje Głównego Towarzystwa Rosyjskiego, Obligacje Główn. Tow. Ros. dróg żelaznych, Akcje drogi żelaznej Warsz.-Wied., etc.

Gene okowity dnia 5 (17) lutego.

wiadro od ra. garniec od rs. Hurtowa skladowa 5.74, 3—5.76, 5. 1.87—1.87 1/2 Pojedyncza szynkarska 1.89—1.91. Stosunek garnca do wiadra 100:307 1/4. (G. H.).

